

RAPORT

privind nivelul de realizare a Declarației Congresului Diasporei, ediția 2021

	Prevederea/propunere a din Declarația Congresului Diasporei	Denumirea instituției	Acțiuni implementate	Nivel de realizare (în curs de realizare, realizat)
1	Consolidarea unui hub informațional pentru comunicarea directă dintre diasporă și autorități, precum eMoldovaTa.gov.md care să unească toate platformele dedicate diasporei. În plus, acest hub ar trebui faciliteze comunicarea nevoilor de resurse umane în instituții publice și membrii diasporei dornici să se implice.	Biroul Relații cu Diaspora	Platformă funcțională.	Realizat
2	Serviciile publice trebuie să devină calitative și disponibile tuturor cetățenilor, indiferent de locul în care se află, prin digitalizarea lor și folosirea tehnologiilor informaționale: Facilitarea procesului de plată a serviciilor consulare on-line și	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Agenția Guvernare Electronică	Beneficiarii de servicii consulare au posibilitatea de alege diverse instrumente de plată pentru achitarea anticipată sau la ghișeu a taxelor consulare, puse la dispoziție de către prestator de servicii de plată din statul de reședință - internet/mobile banking, PayPal, ordin poștal, depozit bancar sau prin terminale de plată cu cardul bancar instalate în cadrul celor 8 misiuni și oficii consulare. - Semnătura electronică este disponibilă pentru cetățenii din străinătate, grație instituționalizării acestui serviciu prin intermediul misiunii diplomatice și a oficiilor consulare, în baza acordului semnat între MAEIE și STISC din 10.05.2022. Serviciu scutit de taxe consulare.	În curs de realizare

<p>direct în incinta ambasadelor/consulate lor (ghișee/personal autorizat/terminale de plată).</p> <p>Crearea de servicii electronice accesibile tuturor cetățenilor, inclusiv celor din diaspora cu posibilitatea de livrare a documentelor la domiciliu, inclusiv peste hotare.</p> <p>Extinderea ariei de aplicare a instrumentului MPower (servicii de împuternicire)</p> <p>Posibilitate de a obține și a reînnoi semnătura electronica la distanță, inclusiv de peste hotare.</p>		<p>MAEIE este antrenată în mai multe proiecte în derulare dezvoltare de către AGE și ASP pe direcția digitalizării și îmbunătățirii servicii publice prestate cetățenilor (MPower, MDelivery, sistemul guvernamental de programări la servicii consulare).</p> <p>Conform acțiunii 21.2.1. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, a cărei realizare este de responsabilitatea AGE, în comun cu MAEIE, a fost planificată încasarea prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) a plăților pentru serviciile publice prestate prin intermediul oficiilor consulare. În acest sens, AGE a asigurat, din punct de vedere tehnic/funcțional, configurarea pe mediul de test în Serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay) a unor astfel de servicii pentru Consatul General al Republicii Moldova la Milano. Această operațiune poate fi replicată pentru toate consulatele. În următoarea etapă, urmează ca AGE să recepționeze de la MAEIE lista consulatelor și a serviciilor asociate.</p> <p>Lista misiunilor diplomatice/oficiilor consulare și lista serviciilor prestate, de asemenea datele trezoreriale (codurile IBAN) pentru transferul mijloacelor financiare și cuantumul taxelor în euro ale misiunilor și oficiilor care vor participa în prima etapa de conectare la serviciul MPay au fost transmise pe 14.09.2022</p> <p>Agencia de Guvernare Electronică este în fază activă de dezvoltare a Serviciului electronic guvernamental de livrare MDelivery. În cele 20 sprinturi a MDelivery, au fost dezvoltate mai multe funcționalități, printre care: stabilirea unei comenzi de livrare, managementul expeditorului, managementul firmelor de curierat, profilul destinatarului, profilul furnizorului de servicii, a fost stabilită conexiunea/integrarea cu MPass, MPay, MNotify,</p>	
---	--	--	--

		<p>MLog. De asemenea, a fost elaborat designul procesului de stabilire a unei comenzi de livrare și designul paginilor pentru administratori.</p> <p>Totodată, serviciile publice integrate cu MDelivery sunt: Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali, certificatul privind înscrierile în registrul bunurilor imobile, certificatul privind valoarea bunului imobil, extrasul din capitolul supliment al registrului bunului imobil (valoarea bunului imobil), cazierul judiciar.</p> <p>Furnizorii de servicii poștale integrați cu MDelivery sunt: Poșta Moldovei, Nova Poșta, Muvi Express, FANan Courie, DHL. Alți 2 furnizori de servicii poștale FedEx și UPS sunt în proces de integrare.</p> <p>De asemenea, în vederea executării prevederilor Legii nr. 118/2022 pentru modificarea unor acte normative (adoptată la data de 12.05.2022), în partea ce ține de reglementarea posibilității de livrare a actelor de identitate, AGE a elaborat și promovează, prin CS, proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea punctului 17 din anexa nr.1 la Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125/2013. Modificările operate prin proiect au drept scop asigurarea realizării procesului de livrare a actelor de identitate prin intermediul serviciului MDelivery, în calitate de mecanism unic de livrare. Proiectul a fost înregistrat cu numărul unic 382/CS/AGE/2022 și se află în procedura de avizare/expertizare și consultare publică.</p> <p>În această ordine de idei, de la 1 iulie 2022, serviciul guvernamental de livrare MDelivery a fost lansat în pilotare în 5 (cinci) Centre multifuncționale ale Agenției Servicii Publice, prin intermediul cărui sunt livrate pașapoarte, extrase din Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali etc. Iar la sfârșit de iulie MDelivery a fost lansat oficial.</p> <p>Cât ține de posibilitatea de livrare a documentelor la domiciliu, inclusiv peste hotare, cu referire la pașapoarte, au fost organizate o serie de ședințe de lucru cu reprezentanții ASP și a fost elaborată o foaie de parcurs pentru ASP, AGE și MAEIE cu ceea ce urmează pentru realizarea conformă a acțiunii respective.</p>	
--	--	---	--

		<p>Sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) lansat în luna noiembrie 2020 este un serviciu guvernamental reutilizabil care are scopul de a oferi un mecanism sigur, flexibil și comod de gestiune a împuternicirilor de reprezentare de către persoanele fizice și persoanele juridice, putând a fi utilizat gratuit în prezent, de către cei care vor dori să acorde împuterniciri de reprezentare în baza semnăturii electronice.</p> <p>În prezent, utilizatorii platformei MPower pot beneficia de 26 tipuri de împuterniciri pentru obținerea a peste 70 de servicii și documente de la diverse instituții de stat. Printre acestea se numără:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cazierul juridic eliberat de Ministerul Afacerilor Interne (MAI); - certificate, extrase, avize de stare civilă (de naștere, de căsătorie, de divorț, de deces, etc); - informații din Registrul de stat al populației (extrase despre acte de identitate, etc); - informații din Registrul bunurilor imobile (certificate, extrase, planuri, etc); - informații din Registrul transportului și Registrul conducătorilor auto (date actuale și din arhivă, ridicarea permisului de conducere, plăci de înmatriculare, altele); - acte permise (licențe, autorizații, certificate, etc) toate eliberate de Agenția Servicii Publice. <p>Împuternicirii de reprezentare a Administratorului de acces la „Cabinetul personal al contribuabilului” (SFS).</p> <p>Lista urmează a fi completată cu alte servicii de la instituții publice din Republica Moldova, care conlucrează cu cetățenii, precum FISC, CNAS, CNAM și altele.</p> <p>De asemenea, pe parcursul semestrului I al anului 2022, s-au realizat activități pentru adăugarea a 3 tipuri noi de împuterniciri, a căror prestator este CNAS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Depunerea cererii pentru solicitarea alocației; - Depunerea certificatului de viață; - Depunerea cererii pentru solicitarea pensiei. <p>Adițional, prin modificările propuse la Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr.201/2022) va fi posibil de</p>	<p>Realizat (se realizează continuu)</p>
--	--	---	---

			<p>solicitat actul de identitate la distanță, în baza împuternicirilor acordate prin Sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower), și de a-l obține prin livrare fizică la locul aflării titularului actului de identitate, prin intermediul Serviciului guvernamental de livrare (MDelivery).</p> <p>Moldovenii din diaspora își pot perfecta semnătura electronică MSign prin intermediul misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare ale Republicii Moldova aflate peste hotare.</p> <p>Noul serviciu consular - Eliberarea certificatului cheii publice - Semnătura electronică este disponibil, începând cu luna mai 2022, pentru cetățenii moldoveni aflați peste hotare. Pentru a obține certificatul cheii publice, cetățenii diaspora se vor prezenta la misiunea diplomatică din apropiere pentru confirmarea identității și depunerea cererii, iar primirea dispozitivului pentru semnătură electronică are loc în persoană și nu poate fi delegată.</p> <p>(https://egov.md/sites/default/files/document/attachments/age_info_nr.6_3.pdf)</p>	
3	<p>Îmbunătățirea serviciilor consulare pentru cetățeni prin: Deschiderea unor oficii consulare în apropierea centrelor cu o concentrare mare de cetățeni ai Republicii Moldova;</p> <p>Transparentizarea procesului de luare a deciziilor în procesul de deschidere a secției consulare (consultarea cu asociațiile din diasporă), dar și administrarea acestora (programul de lucru,</p>	<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene</p>	<p>- În scopul fortificării capacităților de persoane pe consular, a fost aprobată redimensionarea statelor de personal la misiunile diplomatice la Paris și Berlin, în vederea sporirii capacităților de procesare a cererilor cetățenilor RM care solicită servicii/asistență consulară și reducerea termenilor de așteptare.</p> <p>- Guvernul a avizat pozitiv inițiativa legislativă privind reducerea taxei consulare cu 50% și anularea taxei aferente pentru servicii consulare, începând cu 01.01.2023.</p> <p>- MAEIE are în analiză extinderea rețelei consulare prin înființarea unor oficii consulare noi în regiunile în care sunt prezente importate comunități de migrați moldoveni situate la distanțe considerabile față de misiunile diplomatice sau oficiile consulare de carieră deja existe – SUA, Canada, Germania, etc.</p> <p>Programul de lucru al MDOC este stabilit conform legislației RM (prin urmare, în majoritate, MDOC activează în zilele libere ale statului gazdă).</p>	<p>În curs de realizare</p>

<p>modalitatea de programare, angajarea cetățenilor din diasporă, etc);</p> <p>Extinderea programului de lucru a consulatelor în zilele libere (conform legislației statului gazdă), astfel încât cetățenii să se poată deplasa fără a lipsi de la muncă.</p> <p>Transparentizarea angajărilor personalului consular;</p> <p>Inițierea unor programe de asistență pentru diasporă, lansate în colaborare cu diaspora. Cetățenii au menționat despre disponibilitatea de a crea o listă a persoanelor care pot dedica timp (gratuit sau part-time) pentru a consulta alți cetățeni (ex. consultanță juridică).</p> <p>Ambasadele/Consulatelor pot oferi spațiu, dar și informarea cetățenilor despre existența unor astfel de servicii.</p>			
--	--	--	--

4	Asigurarea dreptului la vot prin crearea infrastructurii tehnologice și ajustarea legislației necesare pentru votul electronic. Implementarea votului electronic sau cel prin corespondență într-un termen maxim de 3 ani.	Comisia Electorală Centrală	Comisia Electorală Centrală inițiază procedura de creare a grupului de lucru interinstituțional în scopul elaborării și pilotării Sistemului Informațional de Vot prin Internet. Anterior, prin hotărârea nr. 572/2022, CEC a aprobat Conceptul Sistemul de vot prin internet „e-Votare”, documentul fiind transmis Guvernului Republicii Moldova și Parlamentului spre examinare. Sistemul de vot prin internet are scopul de a oferi cetățenilor Republicii Moldova un instrument alternativ de vot, astfel încât procesul electoral să devină mai accesibil, incluziv, sigur și inovativ. Va fi destinat tuturor cetățenilor Republicii Moldova, oriunde s-ar afla, iar un obiectiv specific al acestei metode de vot îl reprezintă asigurarea accesului la procesul electoral pentru cetățenii aflați în dificultatea de a se deplasa la secția de votare. https://a.cec.md/ro/cec-anunta-despre-initierea-elaborarii-si-prezinta-spre-consultari-2781_102666.html	În curs de realizare
5	Informarea cetățenilor privind cerințele de recunoaștere a actelor în țara de destinație și înlăturarea proceselor vicioase (corupționale) care împiedică recunoașterea permiselor de conducere, diplomelor de studii și altor acte importante pentru integrarea diasporei în țara de destinație.	Ministerul Educației și Cercetării	În aspecte ce țin de recunoașterea actelor de studii, preocuparea Ministerului a ținut de simplificarea și debirocratizarea procedurilor de recunoaștere a actelor și perioadelor de studii obținute în străinătate, dar și asigurarea unui acces echitabil și identic procesului prevăzut pentru cetățenii R. Moldova la studii și încadrare pe piața muncii a reprezentanților diasporei. Astfel, pentru elevii din învățământul general, Organele Locale de Specialitate în Domeniul Învățământului sunt responsabile de recunoașterea perioadelor de studii, iar pentru accesul la învățământ superior, recunoașterea perioadelor de studii realizate în străinătate, precum și actele de studii, eliberate în state membre ale Convenției de la Lisabona — se realizează de către instituțiile de învățământ superior. În acest sens a fost asigurată implementarea: Instrucțiunii cu privire la recunoașterea și echivalarea perioadelor de studii efectuate peste hotarele țării, aprobată prin ordinul nr. 472 din 30.11.2017 și Regulamentului privind recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor obținute în străinătate, aprobat prin ordinul nr. 1702 din 26.12.2019. Întru facilitarea procesului de recunoaștere în scopuri academice și profesionale a actelor de studii au fost semnate: l) Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind recunoașterea reciprocă a diplomelor,	În curs de realizare

			<p>certificatelor și titlurilor științifice, semnat la București la 23 noiembrie 2021</p> <p>2) Acordul între Guvernul R. Moldova și Guvernul Italiei privind recunoașterea actelor de studii, semnat la 23 februarie 2022.</p> <p>În vederea facilitării proceselor ce țin de recunoașterea actelor de studii și calificărilor în țările de destinație a diasporei, Ministerul Educației și Cercetării, a inițiat realizarea unui sondaj privind experiența diasporei în realizarea procedurii de recunoaștere în străinătate a actelor de studii și a calificărilor profesionale obținute în Republica Moldova. În temeiul Chestionarului, care a fost distribuit prin intermediul MAE și IE și Biroului relații cu diaspora se intenționează a colecta informații privind experiențele cetățenilor Republicii Moldova, aflați peste hotare privind recunoașterea actelor de studii și a calificărilor în diverse state ale lumii. În temeiul informațiilor generalizate, se vor întreprinde acțiuni pentru eliminarea barierelor existente, facilitarea acestei proceduri și alinierea la standardele aplicate în Spațiul European.</p>	
6	Dinamizarea procesului de negociere a Acordurilor de securitate și protecție socială cu restul țărilor unde există o concentrație mare de cetățeni ai Republicii Moldova	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	<p>În temeiul angajamentelor asumate prin ratificarea art. 12 al Cartei Sociale Europene revizuite, Republica Moldova a încheiat acorduri bilaterale în domeniul securității sociale cu 17 state, după cum urmează: Republica Bulgaria, Republica Portugheză, România, Marele Ducat de Luxemburg, Republica Austria, Republica Estonia, Republica Cehă, Regatul Belgiei, Republica Polonă, Ungaria, Republica Lituania, Republica Federală Germania, Republica Turcia, Republica Belarus, Republica Italiană, Republica Elenă și Regatul Spaniei, dintre care 14 sunt în vigoare.</p> <p>În proces de negociere pe marginea unor proiecte de acorduri în domeniul securității sociale se află cu Republica Letonia și Republica Franceză.</p> <p>Se intenționează demararea negocierilor pe marginea proiectelor de Acord în domeniul securității sociale cu Republica Irlanda și Confederația Elvețiană.</p>	<i>În curs de realizare</i>
7	Suținerea eforturilor celor care vor să deschidă o afacere în Moldova prin:	Ministerul Agriculturii și Industriei	În scopul susținerii businessului mic și mijlociu, la cererea producătorului agricol, valoarea subvenției autorizate a fost majorată cu 20% pentru tinerii fermieri, femeile fermiere și migranții reveniți, pentru submăsurile de sprijin 1.1, 1.2, 1.4, 1.5 și 1.6,	<i>Realizat/în curs de realizare</i>

<p>Reintegrarea diasporei revenite să aibă loc fără costuri adiționale la repatrierea bunurilor de peste hotare;</p> <p>Mărirea capacităților de finanțare a programelor precum PARE 1+1, digitalizare, ecologizare inclusiv a subvențiilor în agricultură;</p> <p>Moratoriu la controalele de stat pentru primii 2-3 ani de activitate economică pentru afacerile nou inițiate;</p> <p>Micșorarea timpului de procesare a actelor permise pentru întreprinderile mici și mijlocii;</p> <p>Accelerarea dezvoltării platformelor industriale ce ar putea găzdui și afacerile migranților;</p> <p>Protejarea afacerilor inițiate de către majorările nejustificate ale chiriilor spațiilor comerciale și industriale;</p>	<p>Alimentare (AIPA)</p> <p>Ministerul Economiei</p>	<p>conform Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin HG 455/2017.</p> <p>De asemenea, au fost elaborate și aprobate modificări la HG 507/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, care va avea ca beneficiari, tinerii fermieri, femeile fermiere și migranții reveniți.</p> <p>Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de atragere a remitențelor în economie „PARE 1+2”, a fost aprobat în ședința de Guvern din 7 septembrie 2022; Hotărârea Guvernului nr.243 din 13.04.2022 cu privire la aprobarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice;</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.129 din 02.03.2022 cu privire la aprobarea Programului de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii (Publicat: 11-03-2022 în Monitorul Oficial nr. 68-71 art. 176);</p> <p>Hotărârea Guvernului nr.515 din 22.07.2022 cu privire la aprobarea Programului de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii; Realizat9 c. moratoriu la controalele de stat pentru primii 2-3 ani de activitate economică pentru afacerile nou inițiate; d. micșorarea timpului de procesare a actelor permise pentru întreprinderile mici și mijlocii; Ministerul Economiei</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 348 din 01.06.2022 cu privire la aprobarea Programului „Start pentru Tineri: o afacere durabilă la tine acasă”.</p> <p>Scopul moratoriului propus se înglobează perfect în cadrul promovării consecutive a reformelor în domeniul controlului de stat, care se concentrează pe cele mai bune practici</p>	
---	--	---	--

<p>Dezvoltarea serviciilor de consiliere pentru potențiali antreprenori și cartografierea potențialelor investiții;</p> <p>Crearea, în colaborare cu organizațiile internaționale de resort (PNUD, OIM, FAO) și autoritățile naționale a mecanismelor de atragere în țară a membrilor diasporei interesați în lansarea business-urilor în domeniul eco în Republica Moldova și oferirea unui mediu de afaceri favorabil acestora.</p>		<p>internaționale OECD - se orientează pe schimbarea caracterului restrictiv al controalelor de stat pe unul consultativ.</p> <p>Elaborarea proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, Codul fiscal nr.1163/1997 etc.) în scopul introducerii reglementărilor și simplificării activității de întreprinzător și al constituirii unui capitol destinat întreprinderilor mici și micro cu mecanisme fiscale și raportare simplificată. Cu suportul proiectului „Rural SMEs” a fost elaborat un pachet legislativ prin care se propune exceptarea pentru microîntreprinderi de la unele cerințe ale Codului Fiscal. Totodată, ME a înaintat propunerile respective către Ministerul Finanțelor în procesul de elaborare și înaintare a propunerilor pentru politica bugetar fiscală pentru anul 2023.</p> <p>Postmonitorizarea și analiza Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, cu revizuirea Nomenclatorului actelor permisive, în scopul reducerii numărului de documente confirmative (adeverințe, extrase, certificate, duplicate etc.) De comun cu Secretariatul Consiliului Economic a fost inițiată colectarea propunerilor pentru simplificarea interacțiunii organelor de stat cu mediul antreprenorial. În baza propunerilor parvenite de la participanții la inițiativa abordată, au fost inițiate o serie de ședințe cu mediul de afaceri, sectorul asociativ, autoritățile publice centrale competente și experții în domeniul regulator, etc. întru examinarea constrângerilor constatate, precum și colectarea propunerilor ad-hoc la acest subiect. Astfel, la 19 septembrie curent a fost desfășurată prima ședință dedicată constrângerilor pentru mediul de afaceri în cadrul procedurilor vamale.</p> <p>Elaborarea și aprobarea proiectului de lege privind modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 în vederea creării unui capitol separat pentru întreprinderile micro și mici, cu simplificarea relațiilor de muncă și raportare. Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității microîntreprinderilor) a fost înregistrat de către Cancelaria de</p>	
---	--	--	--

		<p>Stat cu număr unic 577/ME/2022 și transmis spre avizare și consultare publică la 11.08.2022. La moment, sunt recepționate avizele autorităților și structurilor interesate.</p> <p>Crearea Platformelor Industriale Multifuncționale (PIM) pentru consolidarea potențialului industrial la nivel regional Conform HG nr.748/2020, pct.6, Etapa II, este realizat următorul progres: - s-au efectuat lucrări suplimentare de separare a documentației de proiect a PIM Glodeni; - a fost lansat anunțul de intenție pentru construcția PIM Glodeni; - a fost recepționată documentația de proiect verificată, pentru construirea PIM Briceni. Pentru trimestrul III-IV, sunt preconizate realizarea următoarelor rezultate: - Lansarea achizițiilor lucrărilor de construire și supraveghere tehnică pentru construirea PIM Glodeni precum și începerea construcției propriu-zise; - Recepționarea documentației de proiect verificate pentru PIM Dondușeni și Ocnîța; - Selectarea celei de a doua PIM dintre cele trei proiectate și verificate Briceni, Dondușeni și Ocnîța și inițierea construcției celei de-a doua Platforme Industriale Multifuncționale selectate.</p> <p>Ministerul Economiei dezvoltă și implementează prin intermediul Organizației de Dezvoltare a Antreprenoriatului (ODA), o serie de Programe de promovare și susținere a antreprenoriatului, cum ar fi „Programul PARE 1+2”; „Start pentru Tineri”; „Programul de ecologizare a IMM-urilor”; „Instrumentul de susținere „Digitalizarea IMM”; „Programul de susținere a afacerilor cu potențial de creștere înalt și internaționalizarea acestora”; „Programul Gestiunea Eficientă a Afacerii”, Programul de transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii etc. Aceste programe conțin inclusiv și componenta de instruire, oferind astfel, acces la instruirii a persoanelor care doresc să inițieze sau să-și extindă propria afacere. Conform Programelor gestionate, în primul semestrul al anului 2022, au fost realizate instruirii pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Start pentru Tineri” – 318 tineri - „Femei în afaceri” - 217 femei - „PARE 1+1” - 126 de migrați sau rudele de gradul I ale acestora 	
--	--	--	--

			<p>- „Ecologizare a IMM” – 79 persoane Total persoane instruite – 740. Totodată, ODA acordă antreprenorilor consultanță, asistare și ghidare la toate etapele de dezvoltare a afacerii: (Tr. I - 4 319 de companii ; Tr. II - 5 628 de companii).</p> <p>Programele ODA oferă oportunitate spre participare tuturor cetățenilor Republicii Moldova, inclusiv promovează incluziunea financiară a migranților și a familiilor acestora, facilitând astfel reintegrarea acestora în țara.</p> <p>Un program elocvent de lansare a business-urilor în domeniul eco, este Programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii (aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.592/2019), scopul acestuia fiind promovarea, susținerea și dezvoltarea capacităților IMM pentru a adopta practici de ecologizare a proceselor de producere și prestare a serviciilor. Conform datelor, în I semestru 2022, sunt înregistrate următoarele rezultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 75 planuri de afaceri asistate; - 38 proiecte investiționale aprobate spre finanțare de valoare mică; - Suma granturilor aprobate spre finanțare – 5,78 mil. lei; - Volumul investițiilor preconizat în economie – 10,88 mil. lei. 	
8	Dezvoltarea și promovarea instrumentelor financiare de atragerea economiilor migranților prin:	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Finanțelor	<p>Au fost elaborate și aprobate modificările cadrului normativ susmenționat, în vederea dezvoltării și promovării instrumentelor financiare de atragerea economiilor migranților.</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr.69/2022 a fost aprobat Conceptul Sistemului Informațional „Programul de vânzare directă a</p>	În curs de realizare

<p>Facilitarea obținerii semnăturii digitale pentru a putea face investiții la distanță; lansarea cât mai curând a platformei prin care cetățenii de peste hotare să poată procura valori mobiliare de stat și obligațiuni municipale;</p> <p>Promovarea asigurărilor de viață și dezvoltarea unui concept de pensii private;</p> <p>Transparentizarea condițiilor pentru creditele ipotecare dedicate migranților;</p> <p>Extinderea posibilității de a oferi împrumuturi afacerilor prin intermediul platformelor de crowdfunding;</p> <p>Informarea în timp util despre bunurile statului care urmează a fi supuse privatizării pentru a oferi inclusiv diasporei posibilitatea de a participa la privatizare și/sau a</p>	<p>Ministerul Economiei</p>	<p>valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova” (MO al R.M. nr. 45-52 art. 108 din 18.02.2022).</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr.329/2022 a fost aprobat Regulamentul resursei informaționale formată de Sistemul Informațional „Programul de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova” (MO al R.M. nr. 151-157 art.387 din 20.05.2022). La data de 14 februarie 2022 a fost lansat tenderul pentru selectarea companiei care va proiecta, elabora și implementa „Programul de vânzare directă a valorilor mobiliare de stat persoanelor fizice în Republica Moldova”. Termenul de prezentare a fost 30.06.2022. Ca rezultat a fost depusă 1 ofertă, care urmează a fi examinată de Comisia de evaluare.</p> <p>„Sunt în proces de examinare documentele tehnice prezentate de către participantul la tender. Ulterior va fi elaborat un plan de lucru și calendarul de implementare a soluției IT. Implementarea proiectului va demara după clarificarea obiecțiilor și a propunerilor înaintate de către Ministerul Finanțelor și a aprobării contractului din partea USAID.”</p> <p>Promovarea și aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (crowdfunding) <i>Proiectul se definitivează cu suportul experților GIZ în baza mențiunilor/propunerilor parvenite din partea CNPF.</i></p>	
---	------------------------------------	--	--

	atrage investitori din străinătate.			
9	Integrarea în strategiile și planurile de dezvoltare locală a activităților de implicare a diasporei în dezvoltarea economică a localităților (ex: servicii locale de consultanță în afaceri și atragere de investiții la nivel local), inclusiv consolidarea capacităților APL în acest sens.	Biroul Relații cu Diaspora	A fost elaborat Raportul privind Implementarea cadrului de monitorizare a politicilor în domeniul Diaspora Migrație și Dezvoltare la nivel de raion/municipiu. Acesta urmează a fi publicat pe pagina web oficială a Biroului.	<i>În curs de realizare</i>
10	Valorificarea potențialului uman și profesional al diasporei prin implicarea acesteia în procesul de luare a deciziilor. Dezvoltarea mecanismului prin care pot fi implicați profesioniști din diaspora full-time, part-time, fizic sau la distanță pentru: a deveni membri în consiliile de administrare a întreprinderilor de stat și municipale; A fi implicați în anumite sarcini sau proiecte în cadrul	Ministerul Sănătății Ministerul Economiei	Este la etapa de definitivare proiectul de Ordin "Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a procedurii de selectare a reprezentanților Diasporei pentru ocuparea funcției de membru în Consiliul de Administrare al instituțiilor medico-sanitare". După aprobarea proiectului de act normativ vor fi inițiate procedurile de selectare. A fost elaborat și este în proces de promovare și aprobare Regulamentul privind modul de selectare și numire a membrilor organelor de conducere și control ale întreprinderilor de stat și condițiile de remunerare a acestora.	<i>În curs de realizare</i>

<p>autorităților publice centrale și locale; a oferi expertiză pentru foruri consultative precum Consiliul Economic pe lângă Prim-Ministru;</p> <p>Fortificarea relațiilor conexiunii dintre sindicatele din țară și sindicatele țărilor de destinație;</p> <p>reactivarea grupurilor de excelență;</p> <p>Crearea unui Consiliu al Diasporei pe lângă Prim-ministru sau BRD;</p> <p>Atragerea și integrarea experților în domeniul politicilor de mediu, inclusiv în lucrul instituțiilor naționale responsabile pentru politici climatice (Comisia Națională pentru Schimbări Climatice, Ministerul Mediului și altele)</p>			
<p>12 Crearea Rețelei Asociațiilor de Băștinași, cu suportul CALM, BRD și PNUD Moldova, pentru extinderea la nivel</p>	<p>PNUD/MiDL Biroul Relații cu Diaspora Ministerul Culturii</p>	<p>Pe 16 septembrie 2022 a fost constituită Alianța Asociațiilor de Băștinași, platformă care își propune să sporească cooperarea pentru dezvoltare locală dintre asociațiile de băștinași, autoritățile publice locale, diasporă și locuitorii comunităților. Înființarea Alianței Asociațiilor de Băștinași este o etapă de consolidare a celor 160 Asociații de băștinași înregistrate și</p>	<p>Realizat</p>

	național a modelului de implicare a diasporei în dezvoltarea locală		grupuri de inițiativă care au fost create și dezvoltate începând cu 2015, cu sprijinul proiectului PNUD „Migrație și dezvoltare locală”, finanțat de Guvernul Elveției. În cadrul sesiunii de informare privind dezvoltarea domeniului diaspora, migrația și dezvoltare la nivel local, ce s-a desfășurat în format online, reprezentanții Ministerului Culturii au informat participanții la sesiune despre posibilitățile de dezvoltare a turismului local.	
13	Continuarea și extinderea programelor de suport dedicate implementării de proiecte comunitare (focuse pe modernizarea serviciilor publice și dezvoltare economică) prin intermediul parteneriatelor dintre APL, comunitate și diasporă (ex: programul guvernamentale DAR 1+3, proiectul PNUD/Elveția “Migrație și Dezvoltare Locală”)	Ministerul Finanțelor	Conform Procesului-verbal nr. 1 din 26 mai 2021 a fost aprobată lista proiectelor declarate câștigătoare în număr de 21 proiecte. În acest scop, din bugetul de stat au fost alocate pentru acest program 5,0 mil. lei și la finele anului au fost finanțate 4,8 mil. lei. Concomitent, Ministerul Finanțelor a monitorizat și ghidat autoritățile publice locale beneficiare de mijloace financiare din acest program la toate etapele implementării proiectelor, conform competențelor sale.	Realizat
14	Intensificarea colaborării cu membrii diasporei axați pe educație și cultură prin: Crearea unor hub-uri de cercetare și predare; Organizarea unui Forum Online cu Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii; Valorificarea generatorilor de idei	Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Culturii	Lansarea Platformei de comunicare între MEC și reprezentanții Diasporei moldovenești de peste hotare. În scopul intensificării cooperării cu membrii diasporei în domeniile educație și științei și urmare a celor convenite în cadrul Congresului IX al Diasporei moldovenești de peste hotare, Ministerul Educației și Cercetării a demarat activitatea de pregătire și lansare a Platformei de comunicare între MEC și reprezentanții Diasporei moldovenești de peste hotare. A fost elaborat și consultat cu reprezentanții Diasporei Conceptul Platformei și a fost realizată prima ședință a Platformei — pe 25 mai 2022. La eveniment au participat reprezentanți ai Diasporei moldovenești din Belgia, Olanda, Marea Britanie, Italia, Romania,	În curs de realizare

<p>din diaspora prin susținerea activităților, inclusiv finanțare de proiecte/ activități; Contribuția diasporei academice la modernizarea curriculei universitare; Consolidarea unei baze de date pentru centrele educaționale din diaspora și schimb de experiență între coordonatori și profesori din școlile românești din diaspora; Valorificarea potențialului și dezvoltarea relațiilor de colaborare între tinerii din diasporă și instituțiile statului (stagii, programe/grant-uri tematice destinate încadrării tinerilor aflați/ reveniți din diasporă în diferite sectoare ale economiei.</p>		<p>Franța, Portugalia, Statele Unite ale Americii etc, reprezentanții Biroului pentru Relații cu Diaspora. Scopul creării prezentei Platforme de comunicare este de a fortifica legăturile dintre Minister, instituțiile de învățământ superior și organizațiile de cercetare din țară și reprezentanții Diasporei în vederea promovării unor activități, proiecte comune în domeniile educației și cercetării și de a implica membrii Diasporei moldovenești de peste hotare în stabilirea punților de comunicare dintre mediile academice și de cercetare din R. Moldova și țările de destinație a Diasporei. De asemenea, prin această Platformă de comunicare, ne-am propus să contribuim la păstrarea identității naționale și cultural-lingvistice a reprezentanților diasporei moldovenești de peste hotare prin activitatea și susținerea Centrelor educaționale din Diaspora, organizarea diverselor activități culturale și educaționale cu copii din Diaspora, dar și atragerea reprezentanților din Diasporă pentru a participa la activități educaționale și de cercetare în R. Moldova. În cadrul Evenimentului reprezentanții Ministerului au informat despre situația la zi, realizările și provocările în domeniile învățământului superior, cercetării și inovării în Republica Moldova, dar și principalele direcții privind cooperarea internațională și proiectele internaționale în domeniile educației și cercetării, evidențind dimensiunile care ar prezenta interes și implicare din partea Diasporei moldovenești de peste hotare. La rândul lor, reprezentanții Diasporei au informat despre lansarea Programului EUDiF - Pilotarea unei scheme de implicare a diasporei academice, care are drept scop cartografierea Diasporei științifice moldovenești de peste hotare. În aceeași ordine de idei, a fost prezentată o informație despre activitatea Ligii Studenților Originari din Republica Moldova - istoric, misiune și perspective de colaborare. În cadrul discuțiilor au fost abordate multiple aspecte privind conectarea diasporei moldovenești de peste hotare la diverse proiecte/programe și activități educaționale și de cercetare din R. Moldova, dar și preluarea bunelor practici și expertizei de care dispune Diaspora în promovarea politicilor în domeniu în R. Moldova.</p>	
--	--	---	--

		<p>De asemenea, s-a discutat despre oportunitățile și posibilitățile participării Diasporei științifice, de comun cu instituțiile de învățământ superior și cercetare din țară în Programele UE, precum: Erasmus+, eTwinning, Orizont Europa etc.</p> <p>Reprezentanții Diasporei au fost interesați în modalitățile de angajare în calitate de lectori pentru a preda anumite cursuri, sau module în cadrul instituțiilor de învățământ superior din țară.</p> <p>La finalul ședinței au fost stabiliți pașii de urmat și modalitățile practice prin care acest dialog va continua, accentuând necesitatea păstrării continuității, eficienței și diversificării cooperării dintre Minister și Diaspora moldovenească de peste hotare în domeniile educației și științei.</p> <p>Sub aspectul dezvoltării colaborării cu reprezentanții diasporei științifice menționăm că, Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023, principalul document de politici prin care Guvernul stabilește prioritățile și obiectivele de dezvoltare în DCI pe o durată de 4 ani, stabilește activități în acest scop, și anume:</p> <p>cooptarea reprezentanților diasporei științifice în activitățile din domeniile cercetării și inovării și în mecanismele de suport; relansarea programului de granturi pentru mobilitate de scurtă durată adresat reprezentanților diasporei științifice.</p> <p>În acest context menționăm că pe parcursul anului 2021 organizațiile din domeniile cercetării și inovării au desfășurat în comun cu reprezentanții diasporei activități în domeniile cercetării și inovării, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea reprezentanților diasporei la implementarea proiectelor științifice (în cadrul Institutului de Fizică Aplicată: Proiectului Internațional ORIZONT 2020 MSCA-RISE 2017 nr. 777968 și Proiectului Internațional ORIZONT 2020 MSCA-RISE 2017 nr. 778357); - participarea reprezentanților diasporei științifice la conferințele științifice organizate de organizațiile din domeniile cercetării și inovării (conferința științifică Mathematical Foundations of Informatics MFOI-2020; conferința științifică „The actual problems of increasing the standard of living of the population and reducing poverty”; conferința științifică 	
--	--	---	--

		<p>„Genetica, fiziologia și ameliorarea plantelor” (Editia VII-a)”; conferința științifică "Diaspora filologică: paradigme de cercetare națională în circuitul culturii universale” etc;</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea reprezentanților diasporei în calitate de membri ai Colegiilor de redacție ale revistelor științifice: Revista Arta; Revista de Etnologie și Culturologie; Revista "Economie și sociologie", Revista Arheologică etc. - participarea diasporei științifice în calitate de referenți oficiali în cadrul Comisiilor de susținere publică a tezelor de doctorat și în pregătirea doctoranzilor la Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor, inclusiv 1 cercetător din diasporă a susținut la 09.12.2021 teza de doctor în studiul artelor și culturologie la Institutul Patrimoniului Cultural. <p>Domeniul Tineret: Ministerul Educației și Cercetării rămâne deschis pentru reprezentanții Diasporei și, prin intermediul unor Programe implementate de MEC ce au ca beneficiari direcți tinerii, suntem deschiși să susținem participarea tinerilor din Diaspora:</p> <p>I. Programul de Granturi pentru organizațiile de tineret — se oferă finanțare nerambursabilă pentru inițiativele tinerilor și organizațiilor de tineret. Finanțarea per proiect pentru anul 2021 a fost de maxim 420 mii lei.</p> <p>II. Programul Capitala Tineretului — se urmărește crearea unui Hub național pentru activitățile de tineret, creșterea vizibilității localității și promovarea ca obiectiv turistic.</p> <p>III. Programul de asistență pentru consolidarea și dezvoltarea instituțională a Consiliilor Raionale/Municipale ale Tinerilor. Scopul Programului constă în acordarea suportului financiar și metodologic Consiliilor locale ale tinerilor, structuri reprezentative ale tinerilor prin intermediul cărora aceștia pot participa la luarea deciziilor autorităților publice.</p> <p>IV. Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret pentru anii 2017-2022. Centrele de tineret reprezintă Hub-uri locale pentru tineri, unde aceștia pot beneficia de instruire, se pot organiza în grupuri și dezvolta/implementa proiecte, beneficia de servicii prietenoase tinerilor etc. Prin intermediul programului se acordă co-finanțare pentru inițiativele tinerilor la nivel local.</p>	
--	--	---	--

		<p>Este de menționat, de asemenea, că reprezentanții Ministerului Educației și Cercetării participă în Comitetul de evaluare și supraveghere a proiectelor în cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3, dar și în Comitetul de evaluare a dosarelor de proiecte în cadrul Programului de granturi Diaspora Engagement Hub, contribuind pe această cale la promovarea proiectelor pentru diaspora.</p> <p>Cu prilejul Zilei Universale a lei, în perioada 24 iunie – 8 iulie 2022 în orașul Roma, Italia, a fost desfășurată expoziția de covoare și costume tradiționale din Republica Moldova cu genericul "Poeme țesute", găzduită în Galeria de artă a Academiei din România. Evenimentul a fost organizat de Ambasada Republicii Moldova în Italia sub patronajul Ministerului Culturii al Republicii Moldova în colaborare cu Complexul de Meșteșuguri "Artă Rustică", Ambasada României în Italia, Academia din România, Academia din Roma și Institutul Cultural Român.</p> <p>Expoziția a fost inaugurată de către ambasadorii Republicii Moldova și României în Italia, domnul Anatolie Urecheanu și doamna Gabriela Dancău, de comun cu directorul Academiei din România Rudolf Dinu, care au accentuat importanța păstrării tradițiilor și obiceiurilor naționale precum și meșterul popular Ecaterina Popescu care a prezentat publicului lucrările sale.</p> <p>Printre participanți au fost reprezentanți ai Ministerului de Externe și cooperării Internaționale al Italiei, ai corpului diplomatic acreditat în Italia, altor autorități italiene, precum și membrii diasporei moldovenești și românești și alți distinși oaspeți.</p> <p>Diversitatea scoarțelor și costumelor tradiționale au prezentat un mare interes printre invitați, aceștia apreciind măiestria, frumusețea și finețea lucrului manual, varietatea, precum și complexitatea tehnicilor de confecționare a acestora.</p> <p>La data de 26 iunie 2022, Ministerul Culturii a organizat Ziua Națională a Portului Popular. Ediția din acest an a fost dedicată promovării Dosarului <i>Arta Cămășii cu altită – element de identitate culturală în Republica Moldova și România</i>, depus pentru înscriere în Lista reprezentativă a elementelor de patrimoniu cultural imaterial a umanității UNESCO. Evenimentul</p>	
--	--	--	--

			<p>a avut loc la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală și la Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”. Prin organizarea acestui eveniment, Ministerul Culturii și-a propus să valorifice costumul autentic românesc, să impulsioneze cunoașterea elementelor costumului și ale simbolurilor acestuia, să promoveze tehnicile de confecționare ale costumului popular pe plan național și internațional. În cadrul evenimentului, au fost organizate concursuri interactive și sesiuni practice referitoare la elementele portului popular, a fost prezentată semnificația motivelor și simbolurilor. Cei prezenți au avut ocazia să participe la ateliere de creație, să procure piese inedite de la iarmarocul meșterilor populari. Organizatorii au constatat prezența vizitatorilor din diasporă, care au declarat că au achiziționat produse ale meșterilor populari pentru a le oferi cadou în străinătate și a promova patrimoniul cultural al Republicii Moldova.</p> <p>În perioada 9 septembrie – 23 octombrie curent, Muzeul Național al Țăranului Român și Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău, cu sprijinul Ambasadei Republicii Moldova la București organizează o expoziție de scoarțe românești „Țeserea lumii”.</p> <p>Expoziția „Țeserea lumii. Scoarțe românești din patrimoniul Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău și al Muzeului Național al Țăranului Român” este rezultatul unui acord de colaborare încheiat între două muzee în anul 2021. Expoziția reunește câteva dintre cele mai frumoase scoarțe aflate în patrimoniul celor două instituții naționale de o valoare inestimabilă.</p> <p>În anul 2016, Comitetul Interguvernamental UNESCO pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial a înscris Tehnicile tradiționale de realizare a scoarței în România și Republica Moldova în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural al Umanității</p>	
15	Dezvoltarea unui ghid de migrație per țară de destinație și distribuirea lui la autoritățile locale	Biroul Relații cu Diaspora	A fost actualizat Ghidul cu privire la (re)integrarea cetățenilor reîntorși de peste hotare.	În curs de realizare

	pentru informarea populației			
16	Dotarea asociațiilor, centrelor educaționale, bisericilor din diaspora cu informații, desfășurarea training-urilor relevante referitor la traficul de ființe umane	Cancelaria de Stat Biroul Relații cu Diaspora Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Până la finele anului 2022, se preconizează desfășurarea sesiunii de informare a membrilor diasporei privind Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. Tendințe și provocări în contextul crizelor globale. Totodată, pe viitor se planifică informarea concetățenilor stabiliți peste hotare pe diferite platforme online cu privire la riscurile de exploatare și trafic de ființe umane.	<i>În curs de realizare</i>
17	Includerea mecanismului de cofinanțare din partea diasporei a acțiunilor naționale de adaptare către schimbările climatice în noul Plan Național de Adaptare la Schimbările Climatice (planificat spre aprobare în trimestrul IV, 2022);	Ministerul Mediului	În ceea ce privește prevederea/propunerea din Declarația Congresului Diasporei „Includerea mecanismului de cofinanțare din partea diasporei a acțiunilor naționale de adaptare către schimbările climatice în noul Plan Național de Adaptare la Schimbările Climatice (planificat spre aprobare în trimestrul IV, 2022)” informăm că la moment nu este prevăzut acest mecanism de cofinanțare. În acest context, propunem ca de comun cu Biroul Relații cu Diaspora să fie elaborat un astfel de mecanism de cofinanțare din partea diasporei. Referitor la „atragera și integrarea experților în domeniul politicilor de mediu, inclusiv în lucrul instituțiilor naționale responsabile pentru politici climatice” comunicăm că Ministerul Mediului este la etapa inițială de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 444/2020 cu privire la instituirea mecanismului de coordonare a activităților în domeniul schimbărilor climatice. Astfel, în scopul consolidării capacităților instituționale, tehnice și financiare în promovarea și implementarea politicilor de adaptare la schimbările climatice, vor fi antrenați experți în domeniul schimbărilor climatice. Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 444/2020, va reglementa mecanismele pentru identificarea și mobilizarea finanțării naționale și internaționale pentru adaptarea la schimbarea climei și asigurarea faptului că fluxurile de finanțare spre nivelul local vor fi direcționate pentru acțiuni de adaptare. Inovațiile tehnologice sunt prea costisitoare sau prea complicate pentru aplicarea adecvată a acestora în Republica Moldova (este necesară asistența externă din partea donatorilor și partenerilor-cheie).	<i>În curs de realizare</i>

	*Adițional	Ministerul Afacerilor Interne	<p>Adițional, informăm că Biroul de migrație și azil, instituția subordonată a MAI, contribuie la reîntoarcerea cetățenilor moldoveni prin implementarea acordurilor de readmisie încheiate cu statele-membre UE și statele terțe. Astfel, în cadrul acestor proceduri, pe parcursul anului 2021 au revenit în țară 621 de cetățeni.</p> <p>Totodată, autoritatea competentă pentru străini conlucrează cu Biroul pentru relații cu diaspora în vederea realizării activităților comune de facilitare a (re)integrării cetățenilor Republicii Moldova implicați în procesul de migrație, în special, a familiilor mixte prin intermediul Programelor și Proiectelor dedicate „Consolidating Moldova's Migration and Development Institutional Framework (Phase II)”.</p> <p>În contextul Declarației, menționăm că Autoritatea Competentă pentru Străini de comun cu Biroul Relații cu Diaspora au agreat anterior importanța integrării inclusiv a familiilor compuse din străini și cetățeni ai Republicii Moldova. Respectiv, de comun acord, prin Legea nr.139/2020, în vigoare din 01.01.2021, care a modificat cadrul legal în domeniul integrării străinilor, a fost introdus Articolul 20 în Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, care stabilește că: „Autoritățile publice centrale și locale implementează abordarea integrată a domeniului diasporei, migrației și dezvoltării în vederea realizării măsurilor de protecție a familiilor compuse din străini și cetățeni ai Republicii Moldova. Autoritățile publice centrale și locale întreprind măsuri pentru facilitarea procesului de integrare a familiilor prevăzute la alin. (1), asigurând în special protecția minorilor și realizarea drepturilor acestora”.</p> <p>Acceptarea abordării integrate permite promovarea politicilor corecte vis-a-vis de categoria dată, inclusiv evaluarea necesităților și identificarea soluțiilor cu participarea autorităților din domeniu și societății civile. Acest deziderat va fi reflectat inclusiv în Planul de acțiuni privind integrarea străinilor 2022-2023 prevăzut în PAG.</p>	
--	------------	--------------------------------------	---	--